

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

juuni 2021 nr 5 (236)

Hettel ja Taimar läksid teele

Selles maailmas pole oluline see, kus me oleme, vaid see, millises suunas me liigume“, on öelnud Oliver Holmes. Millises suunas liikuda, seda suunda on teile, head Kihnu valla noored Taimar ja Hettel, näidatud mitmete kooliaastate jooksul.

Nüüd põhikooli lõpuks olete te valmis võtma rohkem vastutust ja langetama ise tähtsaid otsuseid. Lõpueksamid ja suurepärased tulemused on andnud

kindlasti enesekindlust juurde.

Täna lapsevanemaid, peresid, ristivanemaid, kõiki, kes te olete toetanud Hettelit ja Taimarit nende kooliteel. Te olete suurepäraselt hakkama saanud. Aitäh, selle eest!

Rõõm saavutustest on tihti palju suurem tunne, kui mure ebaõnnestumise pärast. Soovin teile, et kirk tunda head tунnet oma saavutustest ei kustuks ja innustaks teid uutele tegudele ning

hirm tundmatu ees ei saaks nii suurt võimu, et tegemata jääb midagi olulist.

Julgege unistada ja tegutseda oma unistuste suunas. Ja ükskõik kui kaugele te ei lendaks, ärge ära unustage inimesi, kes teid armastavad, ärge ära unustage iseennast, oma südant.

Ärge unustage, kes te olete, kus te tulete ja kus on teie kodukoht. Kõrget lendu ja innustan õppima läbi elu!

Koolijuht Jana Ruubel

Päiksekiired: lõbusad, asjalikud, nutikad

Aasta on möödunud kiiresti ning taas on käes aeg saata siit, Kihnu Koolist, teele meie järjekordne lend. Seekord 49. Seekord Hettel ja Taimar.

Meie tänane sündmus siin võiks korraks aja peatada, et aidata meenutada ja mäletada meie päevakangelaste hetki ja saavutusi, mis on sidunud neid Kihnu Kooliga. Kõiki kilde muidugi kokku koguda ei suuda, aga midagi siiski... minu teemaks on põhiliselt koostöö õpetajatega.

Hetteli ja Taimari kokku puuted Kihnu koolimajaga on palju pikemad kui 9 põhikooli aastat. Selle maja ukсед avanesid neile 2006. aastal seoses astumisega Kihnu Lasteaeda, mis asub siinsamas.

Lasteaia lõpupidu, rohelistes konnakostüümides,

on juba ammu peetud, kuid tänusõnu ei ole kunagi liiga palju... õpetajateks/kasvatajateks olid siis Eda Tenson, Annika Annuk, Milvi Vahkel.

Lasteaed ja kool on maja jagades omavahel tihedalt seotud ja nii on meil ka õpetajad, kes saadavad õpilasi peaaegu mähkmetest kuni 9. klassi lõpuni. Näiteks õpetaja Elme, kellel on olnud täita lausa 3 rolli – lasteaiaõpetaja, klassijuhataja ja huvijuht ning õpetaja Hilma, kes on olnud Hetteli ja Taimari muusikaõpetaja lasteaiaast kuni siiani.

Õp Hilma meenutab koosveedetud aega järgnevalt: „Meil oli väga lõbus... ja järjest lõbusamaks läks. Võtsime kitarri ja laulsime või mängisime niisama Kihnu lugusid. Kaheksandikud toetasid akordionitel.“

Lasteaia ja ka Kihnu Kooli

direktor oli tollal Heido Pärtel.

Ja edasi... lasteaia lõpetamisel ennast korraks suurena tunda saanud mudilased Hettel ja Taimar astuvad Kihnu Kooli 1. klassi 2012 aasta, 1. septembril 41. lennu käekõrval, nimetagem siinjuures ära ka nemad: Rünno, Robin, Aivo, Krislin ja Angelika.

Hetteli ja Taimari esimene õpetaja Kihnu Koolis ja põhiline õpetaja kuni 5. klassini ning sealt edasi matemaatikaõpetaja kuni 8. klassini on õpetaja Evi Tõeväli.

Kuni 4. klassini ollakse liitklassis koos aasta eespool õppivate Kärolini, Rasmuse ja Pilleriiniga. Ära võib märkida veel, et 1. klassis oli Hettelil ja Taimaril ka klassikaaslane ja vahepeal isegi 2, kuid see jäi siiski üürikeseks nähtuseks nende kooliteel.

Esimese kooliastme õpetajateks olid veel: kehalise kasvatuse õpetaja Ragnar Anniko ja 2. klassis inglise keele õppega alustanud Silvia Soide.

Kihnu keele, laulu ja tantsu õpetaja Külli Laos meenutab koostööd Hetteli ja Taimariga (mis muide kestis 9 aastat) järgnevalt: „Hetteli jalad liikusid kõige meelsamini reilendrirütmis, Taimari omad kiskusid teda ka lennukatesse valsikeerdudesse. Muidu tõsised näod süttisid tantsu positiivse energia mõjul alati rõõmsaks. Kodune kihnu keel leidis nende kahe suus soliidset ja vaashoitut kasutust.“

Huvijuhiks Kihnu koolis oli siis Anu Saare, kelle juhtimisel ja kää all toimus palju põnevat – nii üritusi kui reise.

Veel vahetus sel perioodil kooli direktor, kelleks sai järg-

Kaheksandikõlt üheksändikele

Umiku, kui kuõli lähä,
Taimar varavalgõs nähä.
Hettel aga laesal sammul,
minuti piält klassi tammub.

Tundis nämäd ette targad,
5-te piäle üsä vargad.
Kadõ mielgi tulõb vahest,
põlõ aisugi neil 2-st!

ENGEL: Kui meite liitklassi värvikäte tegemistele tahakohe uata, tulõb miele Hetteli jalg, mis Abaja matka aegõs Pitkänä randõs õnnõtult ää suri. Küll tämä uilgas ning kjõlka, et jah võtab jala otsast ää. Õnnõks pugõs eluvaim Hetteli jalga tahakohe ning meite kõrvad said rüekmisest puhata. Hettel ond loomingulinõ, tark ning osavõtlik klassiõdõ. Kiiduväärt tüe!

MIRJAM: Taimar ond vaiõldamatult meite klassi umorist ning sportlanõ. Tämä tulõb, näeb ning võedab! Siäljuurõs tieb mõnõ krutski, et meie kua keretäve naerda suaks piäle seda, kui Taimari järjekordnõ spordivõit suunurgad allakohe ond kjõssn. Aga mis sa tied ää, kui tuõrõs jõud mehepojast välälä tikub! Mainmata ei sua jättä kua Taimari suurõpäräsi ülestastmisi playbackil, kirjanduslikul karnõvalil, talendivõistlusõ žürii koosseisus ning testess kuõli tegemistes. Üleprahe tubli tüe!

MADIS: Ei maksa unuta kua lastõaa aegu, kui süemäaegõs Hettel mandariinõl mahla vällä imes ning Taimar ülejään nahad ää sei.

Vanal aal, kui Taimar, Hettel, seil sid lapsõpõlvõ vetel,
nad ulkõs mandariinä seid
ning kahengõstõ tantsu leid.

Nüüd ond lastõst nuõrõd suan,
kis varssi vallutavad mua.

Paelu õnnõ elutieli,
MEITIMTE UNUTAGÕ VIEL!

nevaks kuueks aastaks Toomas Pajula.

3. klassis tuleb uus inglise keele õpetaja Erle Tapp. Õpetaja Erllel on lisaks inglise keele õpetamisele Hetteli ja Taimari kooliteel edaspidi veel paar-kolm rolli varuks – klassijuhataja 5. klassis, korraks 6./7. klassis ka eesti keele, kirjanduse ja ühiskonnaõpetuse õpetaja ning lõpuks veel 9. klassis ajalooõpetaja.

Õp Erle mälestuskild kõlab järgmiselt: „Taimar ja Hettel on minu jaoks unustamatu tandem. Nad on olnud valmis vastuvaidlemata ükskõik milliseks ülesandeks-harjutuseks, antud lisatööd ikka edukalt sooritatud, kodutööd alati eeskujulikult tehtud. Kui tunnis leidis käsitlust mõni „mitte nii huvitav teema,“ kuulasid nemad ikka tähelepanelikult. Või vähemalt tegid näo, et kuulasid.“

Meelde jäävad Taimari mõnus-muhedad naljad ning Hetteli erakordne piltmälu. Mul on olnud vähe neid õpilasi, kes mäletavad lisaks sõna tähendusele ka seda, mitmes see sõna õpikus järjekorras on. (Nt küsimus: Kas see oli ülevalt kaheksas? Oli see alt kuues? - Hettel teab, millest ma räägin). Loodan südamest, et jätkate samas vaimus ning olete uues koolis sama töökad, nagu Kihnu Koolis.“

Nimetada võib siinjuu-

res veel, et Hetteli ja õp Erle inglise keele alane koostöö päädis mõned päevad tagasi eksamitulemusega 98% 100st, see on väärt tulemus!

Liigume edasi: 4. klassis moodustavad Hettel ja Taimar ikka õp Evi käe all korraks liitklassi uue 1. klassiga – ka Anna-Liidia, Epp, Mia, Marten, Mattias on nende klassikaaslased olnud.

Veel edasi: alates 5. klassist liiguvad meie peategelased taas kokku oma vanade sõprade Kärolini, Rasmuse ja Pilleriiniga, kuid satuvad koos nendega mega liitklassi, kuhu kuuluvad õpilased alates 5dast kuni 9nda klassini. Klassijuhatajaid on lausa kaks: põhi-klassijuhataja õp Erle Tapp ja abi-klassijuhataja õp Triinu Vohu. Õp Triinu hakkab õpetama ka loodusõpetust, ajalugu annab Toomas Pajula, eesti keelt, kirjandust ja inimeseõpetust õp Hille Umb, kes kevade poole korraks lahkub ja Hetteli/Taimari 7. klassiks jälle tagasi tuleb.

Õp Hille võtab koos veedetud aja kokku järgnevalt: „Taimar ja Hettel moodustasid koolis vaikse, kuid visa-tasavägise tandemi. Head arutlajad ja kohusetundlikud kaaslased, kes pole kunagi õpetajale peavalu valmistanud.“

Vahemärkusena lisaksin, et õp Hille tõhusal kaasabil „küpsevad“ Kihnu Koolis

eesti keele lõpueksami tulemused.

Kui Hettel ja Taimar on 6. klassis, siis võtab selle suure liitklassi juhatamise korraks enda õlule õp Elme Männi, kellest saab ka kooli uus huvijuht.

Õp Elme meenutab: „Kui oled klassijuhataja korraga neljale klassile, siis Hettel ja Taimar olid õpetajale väga „mugav“ klass - alati kohal, alati õpitud, alati noogutasid, alati rõõmsameelsed, positiivsed ja kui lihtne oli kirjutada hindteid nende tunnistustele - kõik hindteid täpselt ühtemoodi. On ju lihtne!“

6. klassi uueks õppeaineks saab vene keel, mida õpetab Ly Lilles. Õp Lyle lisandub 2 aasta pärast ka vastutusrikas matemaatikaõpetaja roll. Just tema on see, kes Kihnu Kooli õpilastele matemaatika lõpueksamiks viimase lihvi annab. Õp Ly mälestused kõlavad nii: „Hettel ja Taimar on olnud alati vaikselt ja viisakalt moel nõus iga ülesande koormaga, mis õpetaja on neile turjale andnud. Mõnikord on näha, et pealispinna all võivad liikuda ka salajased allhoovused, aga nad pole kunagi kurtnud, protestinud vms. Enda emotsioonide väljendamisest tagasihoidlikud, mõtete väljendamisest võiks olla julgemad. Tublid õpilased!“

7. klassis vahetub veelkord

klassijuhataja, seekord on jälle õp Triinu kord. Muutub ka klass – nüüd minnakse kokku 6ndikega ning uuteks klassikaaslasteks saavad Mirjam, Engel ja Madis. Vahetub ka kooli direktor – ametisse asub Jaan Urvet, kes ühtlasi hakkab õpetama ka ajalugu. Kihnu Kooli sotsiaalpedagoogiks saab Krista Urvet, töö- ja tehnoloogiaõpetajaks Ain Jepišov. Arvatavasti just 7. klassis tuleb eesti keele ja kirjanduse õpetajaks tagasi õp Hille.

8. klassis vahetub klassijuhataja taaskord... seekord usaldatakse see amet mulle. Meie sõbralikkude liitklassi perre liituvad ka üheksandikud Rasmus ja Kärolin. Loodusainete õpetajaks saab Õie Merimaa ja kehalist kasvatust hakkab andma Daniel Tapp.

Õp Õie mälestused ja soovid kõlavad nii: „häid sõnu ja mõtteid on palju, neid ritta seada on raske! Märksõnad, mis iseloomustavad Hettelit ja Taimarit: lõbusad, kohusetundlikud, asjalikud, püüdlid, toetavad, ninatargad, nutikad. Kõige soojemaid kallistusi jääb igatsema meie ainus skelett Peetriku. Hettel leidis alati mõne hetke, et teda kallistada. Nii kurb on mõelda, et Taimari viisijuppe järgmistel aastatel enam ei kostu. Olite ja olete eeskujuks teistele. Edukaid mõtteid ja tegutsemisi edas-

pidiseks!*

Omaltpoolt lisaksin veel juurde, et koostöös õp Õiega valmis ka Hetteli ja Taimari loovtöö ning Taimari geograafia eksami hinne 5.

Õp Daniel võtab koostöö kokku järgnevalt: „Kehalises kasvatuses näitasid mõlemad lõpetajad ainult eeskujulikkust ja osavõtlikkust. Taimar on kehaliselt supertalent, seda iseloomustab kõige paremini tema kaugushüppe esikoht Pärnumaa meistrivõistlustel. Ta saab hakkama iga alaga, mis õpetaja tundides käsitleb.

Hettel on oma püüdlikkusega näidanud, et malbe kooriku all on üks väga kange neiu. Hea tõestus sellele oleks tiritamme õppimine, kus ta virisemata endale asja ühe tunniga selgeks tegi. Soovin mõlemale edu edasistes ettevõtmistes!!!“

Selle õppeaasta teisest poolest lisandub meile ellu uus reaalsus oma värvikate nüanssidega, eriolukorra ja distantsõppe näol... mis vahelduvalt on kestnud siiani...

Meie peategelaste viimane õppeaasta algab jälle uue direktoriga – Jana Ruubel. Suveks taandunud eriolukord ja distantsõppe tulevad kolinaga meile kooliellu tagasi, kuid võib öelda, et nüüd oleme selleks juba paremini valmis. Mälestusväärseid üritusi toimub päris mitu. Kevad saabub kiiresti, eksamid lähevad ruttu ja edukalt... ning olemegi jälle siin.

Kõike nimetada ja meenutada ei jõua.. näiteks Taimari kehastumised näidendites ja playbackidel – need on lihtsalt unustamatud!

Minule on need kaks aastat teie klassijuhatajana toonud väga palju päikest ja rõõmu... arvan, nii mina kui kaheksandikud jääme igatsema meie toredaid klassõhtuid või playbacki proove. Jääge ikka iseendiks, sest te olete ühed vägevad tegelased... kumbki omal moel... no ja minule jääb kolm päikesekiirt veel klassi alles.

Õpetaja Kai

Mis iseloomustab koolimaja

Septembris kooli tulles me veel ei teadnud, milliseks see õppeaasta võib kujuneda, kuid hakkasime hoo ja hoolega pihata, valmistusime võimalikuks koroonalaineks. Koostatud sai läbi aasta kestev koolituskava, et arvuti ja kogu digitehnoloogia oleks õpetajatele abiks nii kontakt- kui ka distantsõppel ja looks võimalused efektiivselt töötada.

Õpetaja Hille alustas eesti keele ja kirjanduse magistriõpinguid, õpetaja Erle alustab tuleval sügisel enesetäiendamist ajaloos. Ükskõik, mis mahus on töö ja kodu kõrvalt raske õppida, see nõuab suurt tahtejõudu, pingitust ja pere toetust. Lugupidamine kõigi suhtes, kes seda teevad.

Distantsõppel olime kaks perioodi: 14. detsember - 11. jaanuar ja 11. märts - 3. mai, käisime koolis hajutatult ja leidsime lahendusi, et õpilased saaksid võimalikult palju tuge õpetajalt koolimajas. Kõige olulisem on see 1. ja 2. klassi õpilastel – esimesed alles õpivad koolis käima ja teised olid eelmisel õppeaastal ka distantsõppel ehk siis korruga terve õppeaasta kooliskäimist pole kogunudki. Kui vaadata laste tulemusi, siis klassijuhataja Evi on suurepäraselt tööd teinud.

3.-4. klass vajab samuti rohkem tuge õppimisel. Suur tänu kõigile lapsevanematele ja peredele, kes te oma lapsi kodus õpetasite ja igakülgset toetate. Õpetajad ei ole hindamisel teinud mõõndusi, õppekavad said läbitud ja õppetulemused on head. Distantsõppel jagasime õpilastele koju õppetööks kasutamiseks 13 kooli arvutit. „Igale koolilapsele arvuti“ projektiga taotlesime juurde 6 arvutit, et vajadusel oleks kõigi perede arvutivajadus kaetud. Tule-

val õppeaastal peame taas olema valmis kiirelt kontakt- ja distantsõppe kombineerimiseks ja vajadusel andma tunde arvuti vahendusel.

Põhikooli eesmärk on õpetada meie lastele üks suur hulk pädevusi – see on teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum. Pädevuste omandamiseks on vaja lisaks klassis õppimisele ja traditsioonilistele õpetamisviisidele tegeleda kõige toetavaga. Iga praktiline õppepäev vaadeldes, mängides, katsetades või üritusel osalemisel kinnistab kõike seda, mida koolipingis õpitakse. Kinnistamise ja sotsiaalsete oskuste arendamise vajalikkuse on esile tõstnud just kahel õppeaastal olnud distantsõpe.

Sügisest alates oleme teinud palju tunde õues, kus õpitud on muusikat, inglise keelt, geograafiat või matemaatikat. Õues õppimine on raskem kui klassiruumis, sest tähelepanu hajub kergelt, kuid annab võimaluse loovalt läheneda õpetamisele ja õppimisele, vähendab laste ärevust ja parandab nii õpetajate kui õpilaste vaimset ja füüsilist tervist.

Kahele õuevahetunnile lisandus kolmaski. Haigustunnustega lapsi saatsime koolist kergemini koju, kuid tegelikult tundus, et võrreldes eelmiste aastatega olid

lapsed tervemad, kätepesu, pidev ruumide tuulutamine ja rohke õues viibimine mängisid kindlasti suurt rolli. Koolimaja õueala ja õuesõppeklass vajavad tegemist.

Septembris külastas Kihnu saart president Kersti Kaljulaid, kes tutvus koolimajaga Anni, Mirjami, Engeli ja Madise kihnukeelse juhitud, osales kihnu laulu ja tantsu tunnis ning tantsis koos kooliperega. Õpetajad Külli ja Elme osalesid õpilastega Pranglil Saarte koolide pärimuspäevadel. Selle traditsiooni algatajateks olid 2012. aastal meie õpe-

a 49. õppeaastat?

tajad Hilma ja Külli, eesmärgiga väärtustada esivanemate pärandkultuuri ja tutvuda teiste saarte eluga.

Õnneks saime tähistada mardipäeva, halloweeni, isadepäeva ja väga meeleolukas oli õpilasesinduse korraldatud 90ndate Playback. Kogu koolipere osales õhinal, koostegemiserõõm oli suur. Advendiaega alustasime ühiselt koos, ehtisime jõulupuud, pidasime jõululaata, kuid jõulupidu enam pidada ei saanud, koroonahakkas uuesti levima ja koolid suleti päevapealt. Õnneks olime valmistunud ja salvestatud oli jõulukontsert, mille leiab youtubest – kihnu lasteaia ja kooli jõulu kontsert-video nimel.

Talv oli äge, kelgumäed sõideti lumest paljaks, kehalise kasvatuse tunnis said suusad alla kõik koolilapsed, õpetaja Daniel sai ka korraliku trenni - Aitäh, õpilasesinduse presidendile Engelile, kelle eestvedamisel valmis vanarahvamaja platsile uisuväli. Vastlapäev karjääril oli väga meeleolukas.

Vabariigi aastapäeva tähistasime enne koolivaheaega terve nädala jooksul, meie kokk Talvi valmistab igal päeval ühe endise aja Kihnu söömise.

Vabariigi aastapäeva aktusel omistati meie muusikaõpetaja Hilma Kerbakule

Kihnu valla aukodaniku tiitel. Tänukirjaga tunnustati õpetaja Küllit – Kihnu keele ja kultuuriloo tutvustamise eest väljas pool Kihnu saart, „Kuldsete käte“ eest tänati valla haldusmees Jaanust. Aasta jooksul olime koolimajas kordi ilma elektri või vee ta, tublid mehed on päästnud mitmeid lasteaia- ja kooliläpivi. Jaanus on koolimaja toimimise üks alustala.

Kevadised piirangud ja dis-

Sallivus, teineteisest lugupidamine, viisakas käitumine on märksõnad, millele peame kõik mõtlema.

tantsõpe panid meid kõiki, nii lapsi kui täiskasvanuid, korralikult proovile - meie enesejuhtimise oskused, stressiga toimetulemise, oskuse leida positiivseid ja rõõmu pakkuvaid asju igas päevas. Emadepäeva tervitus muuseumikuuri ees, kiire reageerimine piirangute leevenemisele, uus formaat üritusele ning Uusmaja Silvia kokkupandud tervitusvideo tegid emadepäeva tähistamise ilusaks.

Meelde jäävad üritused

kooliaastast olid veel olümpiamängud, loodusteaduste päev, kus õpetaja Õie juhtimisel erinevate keemiliste elementide ja jõudude rakedamisil tehti mitmesuguseid katseid. Õpetaja Ly korraldamisel toimus päästepäev, kus oma tegemisi tutvustasid Kihnu päästekomando, kiirabi ja vabatahtlik merepääste ning õpilased said praktilisi asju teha. Sportlike tegevustega on meid ohjes hoidnud õpetaja Daniel, kergejõustiku õpilased osalesid TV10 olümpiastarti võistlustel, kus maakondlikus arvestuses Tümpuu Epp saavutas 3.-4. koha.

Lasteaia lõpupidu, mis eelmisel aastal jäi koroonapiirangute tõttu see ära, oli ilus ja emotsionaalne. Pärnamõisa Theodor astub uhkelt 1. septembril kooli, lapsevanemad ja õpetajad Elme ja Hille, on andnud endast parima. Lasteaia õppeaastat alustasime 11 lapsega, lõpetame 15 lapsega, Uuemaja Silvia abistas nii lapsi kui õpetajad terve õppeaasta. Niinimetatud suvelapsed, kelle vanemad tegelevad turismi- ja toitlustusvaldkonnas, täidavad lasteaia ka suvel. Vanuseliselt on kõige enam kuni 4aastaseid lapsi. Suve algusest on lasteaia tööl eripedagoogi haridusega õpetaja assistendina Tiidu Maria Aleksandra, kes jätkab ka magistriõpin-

guid.

Jalgrattakoolitus, mis alguses tundus lihtne ja kerge ettevõtmine nii õpilastele kui koolitajale, oli kokkuvõttes päris suur pingutus. Aktiivse lapsevanemana läbis Rannametsa Käthlin jalgrattaõpetaja koolituse ning koges õpetaja ameti raskusi ja rõõme. Lastele liikluseeskirjade õpetamine, liiklustestide kontrollimine, radade ülespanemine ja sõiduõpetamine oli suur väljakutse, mis sai väärilise tasu – pooltel Kihnu kooli õpilastel on jalgratturi load, mis ei tee neist kõigist kohe suurepäraseid liiklejaid, kuid me oleme alustanud teadlike ja viisakate liiklejate kasvamisega.

Kui rääkida muredest, siis mured, mis on seotud materiaalse lahendustega, on kiiremini ja lihtsamini lahendatavad. Kui on vaja osta uued lauad ja toolid lasteaia või koolimajja, siis otsime võimalusi rahastuseks ja saab tehtud. Inimeste leidmine asendusteks või uuele ametikohale on väljakutse.

Kui aga tuleb tegeleda muredega, et keegi tunneb ennast tõrjutuna, on kurvameelne või mitte miski teda ei huvita ja midagi ei taha teha, siis nende lahenduste leidmine ja tulemuslikkuse hindamine on väga raske. Sallivus, teineteisest lugupidamine, viisakas käitumine

on märksõnad, millele peame mõtlema me kõik.

Kooliaasta teise poole tähelepanu läheb lõpetajatele, milliste tulemustega kool lõpetatakse, kuhu kooli edasi minnakse õppima ja kuidas eksamid lähevad. Klassijuhataja Kai on saanud juba teist aastat järjest üheksandike rõõme ja muresid jagada, järgmisel aastal kordub kõik taas. Hetteli ja Taimari head ja väga head eksamitulemused kinnitavad seda, et meie õpetajad Kihnu Koolis teevad suurepäraselt tööd ja igal liikmel selles süsteemis on oma kindel tähtis roll ja panus.

Koolile valmis oma logo, mis sümboliseerib suuna näitajat, mille abil on võimalik enda asukohta leida, ennast positsioneerida ja võtta ette tee, kuhu poole suunduda. Tähe mustvalge ots märgib põhjamaiselt karge mere keskel asuvat Kihnu saart. Sisemine ring sümboliseerib organisatsiooni - Kihnu Kooli, mis moodustab ühtse ja kindla kaitse kõigile liikmetele, annab õiguse sõna võtta ja arvamust avaldada. Väline punane ring sümboliseerib koostööd Kihnu kogukonna, kooli ja huvigruppide

vahel. Lisaks sellele, et Kihnu kool on ettevõtlik, kuumel ka liikuma kutsuvate koolide hulka.

Koroona plussina võib välja tuua, et oleme oluliselt julgemad proovima uusi lahendusi asjade korraldamisel, mõtlema nn kastist välja, tulema ka oma mugavustsoonist välja. Muutused ei ole kerged, need on ebamugavad, lihtsam on mitte teha, kui otsida uusi lahendusi ja tegutseda. Teadmatust on olnud palju, otsuseid on olnud vaja teha, omamata täieliku informatsiooni.

Ma olen siiralt tänulik meie armsatele mudilastele lasteaias, kes oma siirusega on päiksekiired igas päevas. Meie kooliõpilastele, kes julgevad tunnistada, kui on midagi valesti läinud, kes on uudishimulikud ja tahavad omandada uusi teadmisi ja oskusi. Meie lapsevanematele, kes te armastate oma lapsi ja pakute turvalist kodu. Meie õpetajatele ja tugipersonalile, kes mõtlevad kaasa, pakuvad lahendusi ja panustavad, et õppe- ja kasvatuskeskkond Kihnu Koolis oleks suurepärase. Soovin kõigile päikselist suve!

Männi Jana

Kohaliku omavalitsuse voliko

Ühtne valimisnädal

Valimiste periood koondub ühte nädalasse:

- ♦ Esmaspäevast laupäevani saab hääletada nii pabersedeliga jaoskonnas kui ka elektrooniliselt.
- ♦ Pühapäeval valimispäeval toimub ainult pabersedeliga hääletamine. Uuenduse saab valija pühapäeval jaoskonnas pabersedeliga hääletades oma e-hääle veel ära muuta.
- ♦ Esmaspäevast kuni neljapäevani on igas vallas ja linnas avatud vähemalt üks valimisjaoskond, kus saab hääletada väljaspool oma elukohajärgset valimisringkonda.
- ♦ Reedel, laupäeval ja pühapäeval saab hääletada ainult oma elukohajärgses valimisringkonnas.
- ♦ Kodus hääletamine toimub valimisnädala reedest pühapäevani. Taotlust selleks saab esitada telefoni teel reedel ja laupäeval kell 12-20 ning pühapäeval kell 9-14.

Paindlik jaoskonnavalik

Kohalikel valimistel saab valija nüüdsest oma valimisringkonna piires hääletamas käia endale sobivaimas jaoskonnas. Selle võimaluse

tagab **elektrooniline valijate nimekiri**, mis asendab seni jaoskondades kasutusel olnud pabernimekirjad.

Ringkonna hääletusruumide asukohad on kirjas **valimiste teabelehel**, veebilehel **valimised.ee** ja teavet saab ka **valimiste infotelefonilt tel 631 6633**.

Jaoskonnas

1. Valija tuvastatakse isikut tõendava dokumendi (ID-kaart, pass, juhiluba) alusel.
2. Seejärel teeb jaoskonnatöötaja arvutis elektroonilise valijate nimekirja märke valijale hääletamisedeli väljastamise kohta.
3. Valija saab hääletamisedeli kätte paberile antud allkirja vastu. Selleks on jaoskondades eraldi allkirjalehed.
4. Valija läheb valimiskabiini, kus kirjutab sedelile meelepärase kandidaadi numbri.
5. Enne kokkumurtud sedeli valimiskasti laskmist vajutab jaoskonnatöötaja selle välisküljele pitsatijäljendi.

Valimiste teabeleht

♦ Igale aadressile, kus elab kas või üks hääleõiguslik inimene, saadab siseministree-

KIHNU VALLAVALITSUSES

- ♦ Muudeti Tauno Alabert'ile kuuluva Ojasepõllu (Lemsi küla) koha-aadressi. Uueks koha-aadressiks määrati Kirsipuu;
- ♦ Kuulutati välja tegevustoetuste II taotlusvoor. Taotlusvoor on avatud 10.-31. maini 2021;
- ♦ Määrati koduteenus;
- ♦ Lihtmenetlusega hanke „Mobiillava soetamine“ parimaks pakkujaks kinnitati OÜ Ademandia pakkumine summas 40 920 eurot ilma käibemaksuta;
- ♦ MTÜle Kihnu Selts anti luba korraldada 15. mail 2021 avalik üritus „Kihnu Räimeretk“;
- ♦ Kooskõlastati Tiidu (Sääre küla) puurkaevu asukoht;
- ♦ Maruga'le (Linaküla) veetrassi ehitamiseks ja talumiseks seati Urve Haasma kasuks isiklik kasutusõigus Kihnu vallale kuuluvale Haigla-Lõpe-Vanarahvamaja teele.
- ♦ Muuseumikuurile väljastati kasutusluba;
- ♦ Suaru sadama turuhoone müügi pinna rendile andmiseks välja kuulutatud enampakkumise parimaks pakkujaks osutus Vurr OÜ;
- ♦ Kanti maha põhivarana arvel olnud Kihnu Kooli arvutiklassi arvutikomplekt ja server. Seadmed on utiliseeritud.

- ♦ SA Kihnu Kultuuriruumile anti luba korraldada 05. juunil 2021 Metsamaal kontsert-etendus ja simman;
- ♦ Lahe (Sääre küla) päikeseelektrijaamale väljastati kasutusluba;
- ♦ Lõpetati munitsipaaleluruumi Uusmaja 9/2 üürileping Hilma Kerbakuga;
- ♦ Maikuu viiuliõppe ringi osalustasu vähendati 50% seoses õpetaja haiguslehel viibimisega;
- ♦ Nõustuti Valli (Lemsi küla) jagamisplaaniga. Koha-aadressideks määrati: Valli, Uue-Valli ja Tuule ning kõigi sihtotstarbeks 100% maatulundusmaa.
- ♦ MTÜle Kihnu Selts anti luba Saunafesti korraldamiseks 19. juunil;
- ♦ Kooskõlastati Uiõ-Elupuu (Rootsiküla) elektrivarustuse asendiplaan;
- ♦ Digitaristu parimaks pakkumuseks tunnitati sülearvutite, monitoride ja laadimisdokkide osas AS Altea summas 11 319 eurot ilma käibemaksuta ning värviprinteri, projektorite ja kõlarite osas PT Mikro OÜ 5673 eurot ilma käibemaksuta;
- ♦ Kooskõlastati Kirsipuu sauna eskiis ja asendiplaan.

Valimised toimuvad 17. oktoobril 2021

E	T	K	N	R	L	P
11.10	12.10	13.10	14.10	15.10	16.10	17.10.2021
EELHÄÄLETAMINE						VALIMIS- PÄEV
Keskuste jaoskondades hääletamine 12.00 – 20.00				Kõikides jaoskondades hääletamine 12.00 – 20.00		Kõikides jaos- kondades hääletamine 9.00 – 20.00
Elektrooniline hääletamine E 9.00 ... ... L 20.00						
Asukohas hääletamine 9.00 – 20.00				Kodus hääletamine 9.00 – 20.00		

rium hiljemalt oktoobri esimesel nädalal valimiste teabelehe.

Kes on teinud eesti.ee-s vastava märke, saavad selle info e-kirjaga.

♦ Valimiste teabelehel on kirjas **üldine info valimisõigusest** ja märgitud kõigi **hääletamisruumide asukohad** vallas või linnas.

♦ Valimiste teabeleht asendab sellest aastast valijakaardi. Kumbki neist **pole seotud valimisõigusega**.

Valimisõigus

Kohalike omavalitsuste valimistel on hääletamisõigus vähemalt 16-aastaselt valijal, kelle **elukoha aadress on rahvastikuregistrisse** kantud.

Lisaks Eesti kodanikele saavad kohalikel valimistel

hääletada

♦ Eestis elavad muu Euroopa Liidu liikmesriigi kodanikud,

♦ Eestis püsivalt elavad välisriigi kodanikud,

♦ Eestis püsivalt elavad kodakondsuseta isikud.

Poliitiline agitatsioon

♦ Sellest aastast on **poliitiline välireklaam lubatud kogu valimisperioodi ajal**.

♦ **Poliitilist selgitustööd** tohib teha ka **valimispäeval**.

♦ Vaid **hääletamisruumis** sees peab olema tagatud **valimisrahu**.

E-hääletamine

♦ E-hääletada saab **arvutis**, sisestades ID-kaardi **ID-kaardi lugejasse** või **arvuti ja mobiil-ID** abil.

♦ Turvaliseks ja sujuvaks

e-hääletamiseks **kontrolli** eelnevalt oma ID-kaardi tarkvara, arvuti operatsioonisüsteemi ja viirusetõrjetarkvara **uuendusi**.

♦ NB! 30 minuti jooksul pärast hääletamist on võimalus oma **e-hääle kohalejõudmist kontrollida nutiseadme** (nutitelefon, tahvelarvuti) abil.

Koroonaviirus

Kardetavasti tuleb sügiselgi arvestada viiruse levikust tingitud piirangutega.

Seepärast:

♦ kanna hääletusruumis **maski**,

♦ **hoia** teistega **vahet**,

♦ **desinfitseeri** käsi,

♦ võimalusel **luba eakad** järjekorras **ette**,

♦ võimalusel käi jaoskonnas **enne valimispäeva**.

Kihnu apteek

puhkusel

5. - 18. juulil

ja

16. - 29. augustil

KIHNU VALLAVOLIKOGUS

♦ Kinnitati Kihnu valla 2020. majandusaasta aruanne (võimalik tutvuda valla veebilehel);

♦ Kihnu Vallavolikogu järgmise koosseisu liikmete arvuks kinnitati 9 ja kogu valla territooriumil moodustati üks valimisringkond nr 1, mille piirid kattuvad valla haldusterritooriumi piiridega;

♦ Kihnu valla valimiskomisjon kinnitati koosseisus: Raili Leas, Hille Umb, Talvi Kott, Luule Aav. Asendusliikmeteks Maarja Kobin ja Kelli Mätas. Komisjoni esimees on ametikohapõhiselt valla sekretär.

♦ Ingvar Saarele väljastati projekteerimise tingimused Kajamäele (Lemsi küla) üksikelamu, abihoone, kuuri ja saunamaja ehitamiseks.

Korduma Kippuvad Küsimused COVID-19 vaksineerimise kohta

Miks vaksineerida ennast COVID-19 ehk koroonaviiruse vastu?

♦ Haiguse kulg on ettearvamatu ning see võib kahjustada nii noore kui ka vanema inimese tervist ja elukvaliteeti pikaks ajaks.

♦ Kõik Eestis saada olevad vaktsiinid vähendavad raskest haigestumist ja haiglasel jõudmist.

Näiteks Iisraeli ja Ühendkuningriikide kogemus näitab, et raske haigestumine vähenen enam kui 80%.

♦ Vaksineerimine leevendab inimesele piiranguid: näiteks praegu ei pea vaksineerimiskuuri läbinu lähi-

kontaktsetena või piiri ületades isolatsiooni jääma 6 kuu jooksul alates kuuri läbimisest.

Vaksineerimistõend hõlmab peatselt andma võimalusi lihtsamaks reisimiseks ja näiteks suurüritustel osalemiseks.

♦ Vaksineerimine lubab taastada haiglates plaanilise ravi mahu. Teised tervisehädad pole maailmast kadunud. Inimesed saavad kiiremini ravi, mida nad vajavad.

♦ Iga vaksineeritu loeb – nii kaitseme kõige nõrgemaid, kes terviseseisundi tõttu ennast vaksineerida ei saa. Nemad võivad olla meie

vanemad, lapsed, sõbrad, tuttavad või lihtsalt tänaval möödudjad.

Kuidas saan vaksineerimisele?

♦ Vaksineerimise aja saab broneerida digiregistratuuri kaudu www.digilugu.ee, helistades kohaliku haiglasse või eraraviasutuse registratuuri või riigiinfo telefonil 1247 (seitse päeva nädalas kl 8-20).

Kes saavad vaksineerida?

♦ COVID-19 vastu oodatakse vaksineerima kõiki Eesti elanikke alates 16. eluaastast.

♦ Vaksineerimine lükatakse ajutiselt edasi, kui sul on

parajasti kõrge palavik, põied hetkel COVID-19 haigust või oled olnud lähikontaktne.

♦ COVID-19 haiguse läbipõdenud on soovituslik vaksineerida ühe doosiga 6. kuul pärast tervenemist.

Millal on end kõige mõistlikum covid-19 vastu vaksineerida?

♦ Soovitame vaksineerida esimesel võimalusel. Tõhus kaitse tekib kuni kahe nädala jooksul pärast teist vaktsiinidoosi (vaid Jannseni vaktsiini puhul tuleb teha üks kaitseüst).

Selleks, et sügisese viirustelaine ja võimaliku covid-19

kolmanda levikulaine ajaks kaitstud olla, tuleb kaitseüstid kätte saada juba suvel.

Mida teha ja arvestada enne vaktsineerimist?

♦ Mine kohale õigeaegselt või anna esimesel võimalusel teada, kui ei saa minna. Nii väldime dooside kadu ja saame meie inimesed kiiremini vaktsineeritud.

♦ Vaktsineerimisele tulles kannu maski ning tule kohale ainult tervena.

♦ Pane vaktsineerimisele tulles selga sellised rõivad, et riietumine oleks mugav. COVID-19 vaktsiinid süstitakse õlavarde.

♦ Arvesta, et pärast vaktsineerimist pead veel 15 minutit kohapeal tervishoiutöötaja jälgimise all olema juhaks, kui pärast vaktsineerimist peaks enesetunne halvenema.

♦ Juhime tähelepanu, et COVID-19 vaktsiinide ja teiste vaktsiinide manustamise vahe on soovituslikult vähemalt 14 päeva.

Mida arvestada pärast vaktsineerimist?

♦ Pärast vaktsineerimist võivad esineda kõrvaltoimed. Tüüpilisemad kerged kõrvaltoimed COVID-19 vaktsiinidel on süstekoha valu ja turse, peavalu, palavik, halb enesetunne, iiveldus, lihasvalu ja liigesvalu. Nähud mööduvad üldjuhul paari päevaga.

♦ Kui sul tekib vaktsineerimise järel tõsisem või üle kolme päeva kestev tervisehäda, helista perearstide infotelefonile 1220.

Kui mul on küsimusi COVID-19 vastu vaktsineerimise kohta, siis kuhu pöörduda?

♦ Paljudele küsimustele on vastused veebilehel www.vaktsineeri.ee

♦ Küsimustele aitab vastuseid leida ka riigi infotelefon 1247.

Kõik Eestis saadaolevad vaktsiinid vähendavad rasket haigestumist COVIDisse

Vaktsineerimine muudab immuunsüsteemi tugevamaks ja tõstab valmisolekut konkreetse haigusetkitajaga kohtudes organismi kaitsta. Immuunsüsteem töötab edasi samamoodi nagu varem.

Samuti aitab tõkestada haiguste levikut ning on eriti vajalik neile, keda mingil põhjusel ei saa vaktsineerida. Tõhus töö vaktsineerimisel on tekitanud aastatega olukorra, kus nii mõnigi ohtlik haigus on Eestist peaaegu kadunud.

Maailm on avatud ja nakkushaigused ei tunne riigipiire. Seda näeme ka praegu, kus covid-19 on kogu maailma olukorda muutnud. Vaktsineerimise üks eesmärke on kujundada elanike seas nn üldine ehk populatsiooni immuunsus. See tähendab, et kui meie seas on piisaval hulgal immuunseid inimesi, siis ei ole haigustekitajatel võimalik inimeste hulka satetudes uuesti levima hakata.

Vaktsineerimine on alati vajalik, kui sellest saadav kasu kaalub üles vaktsineerimata jätmisel tekkivad riskid ning vaktsineerimisega seotud riskid. Sarnaselt teistele ravimitele võivad ka vaktsiinide kasutamisega kaasneda kõrvaltoimed, kuid üldjuhul on need oluliselt kergemad. Vaktsiinid ei põhjusta inimese haigestumist nakkushaigusesse, sest nad sisaldavad ainult surmatud või nõrgestatud haigusetkitajat või nende osakesi, mis pole võimalised nakkushaigust esile kutsuma.

Haiguse vältimine on alati parem ja kergem kui selle läbi põdemine. Samuti on vaktsineerimine väga tõhus ja ohutu viis kaitsta end tõsiste tagajärgede eest.

Ära kõhkle!

Kaitse end koroonaviiruse eest. Vaktsineeri esimesel võimalusel!

Dr Arkadi Popov
Lääne-Tallinna
Kesksaigla juht

Vaata COVID-19 vaktsineerimise kohta
vaktsineeri.ee

Vaktsineerimine on 2021. aastal tasuta kõigile Eestis elavatele inimestele ja ka neile, kellel pole tervisekindlustust. Samuti on vaktsineerimine vabatahtlik.

Eestis ja Euroopas on hetkel kasutamiseks loa saanud neli vaktsiini. COVID-19 vaktsiinid on kõik ühtviisi ohutud, efektiivsed ja kvaliteetsed. Kiirendatud müügiloa taotlemisel ei ole COVID-19 vaktsiinide puhul efektiivsuse ja ohutuse osas järeleandmisi tehtud. Uuringud ja sealhulgas vaktsiinide ohutuse seire jätkuvad ka pärast müügiloa saamist.

Vaktsineerimine on tõenäoliselt ainus reaalne lahendus COVID-19 pandeemia lõpetamiseks ja normaalse elukorralduse juurde tagasi pöördumiseks. Kõik Eestis saa-

da olevad vaktsiinid vähendavad rasket haigestumist ja haiglasse jõudmist. Eestis on praeguseks vaktsineeritud tervishoiutöötajate haigestumine juba langenud. Iisraeli ja Ühendkuningriigi kogemus näitab, et raske haigestumine väheneb enam kui 80%.

Vaktsineerimise aja saab broneerida digiregistratuuri kaudu www.digiregistratuur.ee, helistades kohaliku haiglasse või eraraviasutuse registratuuri. Samuti on võimalik covid-19 vaktsineerimiseks aeg broneerida riigi infotelefonil 1247. Rohkem infot vaktsineerimise kohta saab siit: <https://vaktsineeri.ee/>

Dr. Arkadi Popov,
Lääne-Tallinna Kesksaigla juht

Paus läks täie ette

Koroonaaeg, mil külastajaid terves Eestis muuseumidesse ei lubatud, läks Kihnu Muuseumil siiski "täie ette".

Märtsis sai valmis virtuaal- tuur püsiekspositsioonis: muuseumi saab virtuaalselt külastada igal ajal, olenemata vahemaast, kellaajast või piirangutest. (Vt. arvutist, nutitefonist, tahvlist või ükskõik millisest internetiga ühendatud seadmest www.kihnumuuseum.ee/virtuaal- tuur)

Alates 3. maist lubati inimestel jälle muuseumi külastada: kohustuslikult maskis ja 2-meetrist vahemaad jälgides. Sain tunda, et kaetud suuga on väga raske giidituuri teha – seda enam oskan nüüd lugu pidada lihtsast õnnest, kui saab rääkida ilma suud katmata.

23. mail tähistasime suvistepühi Eesti Rahvarõiva ja Käsitöö Liidu tekiklubi näituse avamisega, Jaan Suda- ku raamatu "Mia nägi unõs" esitlusega, ansambli VIIK

Muuseumikuuri arhitekt on Ants Rajando.

I etapi projektijuht Mari Mets ja ehitaja OÜ Kihnu Puukoi (vundament, seinad, katus).

II etapi projektijuht Ingvar Saare ja ehitaja OÜ Kihnu Majandus (soojustus, sisesei- nad, -korrus ja -viimistlus)

Omanikujärelevalve OÜ Tregeron.

kontserdiga ja muuseumi- kuuri avamisega. Muuseumi- kuuri 2. etapi ehitus läks lahti viimastel külmadel jaanuari päevadel, kestis läbi veebruari, märtsi ja suure osa aprilligi. Hoone sai soojustatud, ehitatud vaheseinad, sisekorrus, pliit, paigaldatud katuseaknad jpm. Tulemus on lihtsalt super: hele- da vineeri taustal tulevad auväärased vanad esemed väga hästi esile! Ootame kõiki uudistama!

Nüüd on koht olemas, kuhu tuua tööriistad ja teised suu- remõõdulised "Kihnu asjad", et esivanemate jäljed ikka

talletatud saaksid. Lõviosa praegu kuuri pandud esemetest on Kaevandult. Väga heas korras kivitangid tõi hiljuti Kurve Ivo – suur, suur

tänu! Kutsun üles Teid kõiki teada andma vanadest Kihnus kasutusel olnud esemetest, mida ise enam ei tarvita.

Noodi Maie

Pill tuleb pika ilu peale

14.-15. juunil toimus Metsamaal esmakordselt täiskasvanute pillilaager.

Lõõtsaga pille õpetasid Raido Koppel ja Tiinamai Kesksaik, keeltega pille Kaerameisa Raino. Laagris toimusid nii individuaaltunnid kui ka koosmängud. Külaskäis andekas muusik Jaanus Jantson ansamblist Untsakad, kohtusime Virvega ja vaid kahepäevase harjutamise järel esitasime meeoluloka lõppkontserdi.

Muidugi käisime suvelaagrite kohaselt Sigatsuarus ujumas ja ootasime kannatamatult, mida uut ja hõrgutavat köögitoimkond koosseisus Helle ja Arleen meile järgmiseks vaaritada. Esimesel õhtul sai pilli harjutamisest kanged kondid saunas pehmemaks vihelda. Aitima saunaküttäjale Evelile! Tänu ka Silviale laagri jäädvustamise eest!

Loodan väga, et saame teha pilliõppeüritusi veelgi korraldada ja lõpuks kokku terve orkestritüüpi täiskasvanud pillimehi ja -naisi. Kui

laste pilliõpe tundub kõigile loogiline ja loomulik, siis täiskasvanutel on tihti peale kuidagi piinlik hakata veel "vanas eas" pilli õppima. Piinlikkuseks pole mitte mingit põhjust.

Nagu kogenud pillimehed Jaanus ja Raido välja töid, on Skandinaaviamaades väga tavaline, et kui jäädakse pensionile, siis tekib vaba aega rohkem ja hakatakse esmakordselt mõnd pilli õppima. Pillimäng on suurepärase ajaviide üksi, sõprade või perega, seda saab harrastada nii rahvapeol kui ka karantäänis olles. Pillilaste vanematel soovitatakse ka kõigil pillimängu vähemalt proovida, siis saab alles aru, kui mõnus, pingutust nõudev, elamus pakkuv ja äge see on!

Laagris osales 12 suurepärase õpilast, hurraa!

Täname Eesti Rahvakultuuri Keskuse programmi "Regionaalse kultuuritegevuse toetamine", kes laagri toimumisele öla alla pani.

Järgmise korran!

Kuraga Mari

 EESTI RAHVAKULTUURI KESKUS

Kihnu kooli õpilased osalesid kergejõustiku võistlustel

Kihnu Kooli õpilased osalesid üle-eestilise võistlussarja TV10 Olümpiastarti Pärnu maakonna eelvooruses.

TV10 võistlussari on 10-14 aastaste noorsportlastele. Kihnu lastest võttis osa seekord seitse õpilast: Uue-Maja Mihkel, Türnpuu Epp ja Ann, Pihlaka Mia ja Jete, Valli Anet ning Mõmmina Anna-Liidia.

Võistlused toimusid kahel päeval: teisipäeval, 8. juunil ja reedel, 11. juunil. Kuna võistlused algasid teisipäeval alles kella kolmest, otsustasime külastada Pärnus äsjavalminud sõudebaasi, kus saavad oma oskusi lihvida nii noorsportlased kui ka maailmaklassi tipptegijad.

Lisaks huvitavale ringkäigule spordikompleksis said meie sportlased ka oma naha peal ära proovida harjutus-

basseinis sõudmise.

Ekskursioon sooritatud, kinnitasime piknikul keha ning liikusime Pärnu Rannastaadionile, kus ootasid ees võitlused. Esimesel etapil võeti osa 60 meetri jooksust, kuulitõukest, kaugushüppes ja palliviskest, kus meie sportlased olid tulemustega esikümne piirimail, parimaks tulemuseks jäi kuulitõuke 6. koht. Keskmiselt võttis igal alal osa kakskümmend viis sportlast.

Tagasisõit esimeselt etapilt oli väga vahva, pärast Heshburgri külastust sõitsime autoga Munalaidu, kus ootasid meil vastas Männi Jana ja Rannametsa Käthlin ning kojusõit kaatriga võis alata!

Teisele etapile suundusime vastu motiveeritult, enne võistluste algust saime külastada poode Pärnu keskkonnas

ning pärast lõunasööki liikusime tagasi Rannastaadionile. Teisel etapil osalesime kaugushüppes, kõrgushüppes ja pikamaajooksudes, kus parima tulemusega sai hakkama Türnpuu Epp, kes alistades järjepanu lati igal kõrgusel, saavutas lõpptulemusega 1.36. kõrgushüppes III koha!

Tagasisõit toimus parvlaevaga Kihnu Virve, kuid enne

sega sai objektiivse restoranihinnangu huvides külastatud McDonaldsi einelat.

Tundub, et lapsed jäid rahule ning keegi võistlustes ega oma tulemustes pettuma ei pea. Loodame, et eelolev sügis toob võimalusi trennida rohkem, usinamalt ja mitmekesisemalt. Usun, et meie lapsed on kohal ka järgmisel aastal!

Lahe Daniel

Võisteldi olümpiatule all

Maikuu lõpus toimunud Kihnu saare olümpiamängudel osalesid Kihnu Kooli mudilased, õpilased ja õpetajad ning eelregistreerimisega said osaleda ka kõik valla elanikud.

Võistlejad jagati kaheksasse riiki: Austraalia, Eesti, Prantsusmaa, Jaapan, Venemaa, Kanada, Inglismaa, Itaalia. Alustati kogunemisega rahvamaja ees, kus anti viimased lihvid kostüümidele! Olümpiatõrviku juhtimisel ja pillimängu saatel suunduti rongkäiguga Vanarahvamaja platsile. Avatseremonial laulsid Uue-Kuraga Mari ja Anto vägeva laulu sportimisest, seejärel süütas kooli direktor Männi Jana olümpiatule ning loeti olümpiavanne, kus töötati, et sporditakse ausalt!

Edasi alustati aladega. Esimeseks alaks oli köievedu, mille võitis pingelises tõmbamises Austraalia.

Teiseks alaks olid korraldajad mõelnud meeskondliku suusatamise 5-meetristel suuskadel, kuid kahjuks vedas tehnika alt ning tuli alast loobuda.

Kolmandaks alaks oli teatejooks, kus meeskond koosnes viiest liikmest ja igal liikmel tuli läbida 500 meetrit. Teatejooksu võitis ülekaalukalt Inglismaa ning lõpusirgel alistas Venemaa Austraaliat – nõnda jagunes esikolmik.

Pärast teatejooksu pakkus lõunaks segamini putru ja kringlit Kihnu Kultuuriruum.

Kõhud täis jätkati hoogsalt võistlustega. Võistkonnad jagunesid samaegselt kolmele alale, milleks olid discgolf, pesapall ja kepphobuse takistusrada.

Discgolfi võitis Itaalia, pesapalli võitis Venemaa. Kepphobusel selgitati välja nii kiireim meeskond, kelleks oli Prantsusmaa kui ka parim individuaalne ratsutaja, kelks oli Kolde Lennart.

Paralleelselt suurvõistlusega toimusid ka mudilastele olümpiamängud. Ja nendel olümpiamängudel oli löbu ja sporti laialt ning iga osaleja oli tubli võitja!

Kuigi trotsi tekitasid sagedased vihmahood, hoiti tuju sellegipoolest üleval. Sportimine lõpetati kiirelt autasustamisega, et vältida vihmaseismist. Olümpiamängude parimaks meeskonnaks kuulutati Austraalia, kellele anti üle rändkarikas ja kaela riputati medalid. Teise koha saavutas Prantsusmaa ja kolmanda Venemaa.

Kuigi tegemist oli laupäevaga, olid kõik õpetajad nõus osa võtma. "Kõik osalejad olid ääretult tublid, pea kõik olid kohusetundlikult kohal. Tore oli lastega koos näha võistlemas ka lapsevanemaid. Ilmataat otsustas meid nuhelda nii vihma kui tuulega. Õnneks näitas ka vahepeal päikest. Kõige eredamalt jääb meelde köievedu. Selles oli näha enim võistlusvaimu ja tiimide ühtset tööd. Alad olid toredasti välja mõeldud, ainuke pettumus meie Kanada tiimile oli see, et suusad alt vedasid. 500 meetri jooks tekitas ärevust,

kas ikka jaksab, kuid hiljem tunti pingutusest heameelt. Terves kehas terve vaim! :)”- nii võttis võistluspäeva kokku õpetaja Erle.

Oleks tore, kui järgmisel aastal toimuksid jälle Kihnu saare olümpiamängud, sest taolist lusti- ja spordipäeva on Kihnus kindlasti vaja!

Täname väga kõiki, tänu

kellele olümpiamängud said tõeks: Rannametsa Käthlin, Uue-Matu Liisu, Tammekivi Kärolin, Uuemaja Silvia, Suurekivi Kelli, Johanna, Järve Elme, Männi Jana, Uue-Kuraga Mari ja Anto, Rannametsa Vallo, Uustalu Jaanus, fotograaf Arnaud, Kihnu Kultuuriruum, Kihnu Vallavalitus.

Lahe Daniel ja Uuemaja Anna Maria

Eksamikomisjon: noorsoopolitsei Merilin Allikvee, piirkonnapolitseinik Signe Laasi, jalgrattalubade koolituse õpetaja Käthlin Palu.

Suur töö laste jalgrattakoolitusel

Kihnus toimus juuni alguses jalgrattalubade eksam, kus oli au osaleda ka politseil ning tõdeda, et lastega oli ära tehtud väga suur ja asjalik töö, hoolimata kehtinud piirangutest, mis õppetööd oluliselt raskendasid.

Laste sõidustiil oli valdavalt kindel, vajalikud liiklusmärgid olid selged; kiivrid ei olnud mitte ainult peas, vaid ka nõuetekohaselt kinnitatud; jalgratastel olid küljes kohustuslikud elemendid ning lapsed said aru, miks neil neid asju vaja teada on. Ühesõnaga oli palju positiivset.

Agas miks on siiski oluline, et lapsed neid asju õpiksid, teaksid ning oskaksid – saarel ei ole ju linnale omast liiklustihedust, kõik tunnevad kõiki ning üleüldse kehtivad omad reeglid? Kas see vastab siiski aga tõele, eriti veel suvehooajal?

Suvel, jalgrattahooajal toimub Kihnus palju üritusi ja turistid käivad saare rikkaliku kultuuri ja kauni loodusega tutvumas. Saare peal liigub palju võõrast rahvast nii jalgrataste kui ka autode-

ga. Kõik neist ei austa Kihnu rahulikku elutempot ega ole kursis kohalike kirjutamata reeglitega: kitsaste teede ääres ei ole eraldi jalgrattateid. Lapsed peavad olema valmis saama hakkama ka tiheda liiklusega olukordades ning lastevanemate jaoks on oluline, et ta saaks lapse rahuliku südamega ka kesksuvel jalgrattaga sõitma lubada.

Laste motivatsioon on hetkel laes ning nad täidavad uhkusega kõiki neile õpetatud reegleid. Reegleid täidetakse paraku aga seni, kuni nende toimimisse usutakse.

Täiskasvanute roll on motiveerida neid seda ka edaspidi tegema - kiitma kiivrite kandmise eest ning seda julgustama. Miks? Kiivrit ei pruugi vaja minna mitte kunagi ja kui see nii läheb, on see suurepärane. Kui aga kiivrit ei ole lapsel peas sel ainsal päeval, kui ta kukub jalgrattaga pea ees vastu asfaldi, siis sellest piisab. Siis on hilja hakata süüdlast otsima seoses sellega, et lapsel kiivrit peas ei olnud. Tagajärjed võivad olla pöördumatud. Liiklusreeglite tundmine annab lastele ka ene-

sekindlust, mis on hea alus eesootavate mootorsõiduki juhilubade tegemisel.

Politsei võib jääda rahule Kihnu lastega tehtud suure töö viljadega seoses jalgrattasõidu ja sellega seonduva liikluskultuuriga. Hinnakem Rannametsa Käthlini tehtud suurt tööd teie lastega ning julgustagem oma lapsi õpitust kinni pidama teie endi kõige hinnalisema vara - teie laste kaitsmiseks.

Tehke seda isegi siis kui te ise sellesse ei usu, sest olulisem ongi see, mida lapsed ise usuvad ning nende toetamine sel teemal ei saa kohe kindlasti teha midagi halba. Parimal juhul ei ole neil otseselt kunagi vaja õpitut oskusi ning harjumusi (sh kiivri kandmine) stressiolukorras niioelda järele katsetada, halvimal juhul päästab see ühel päeval nende elu.

Palun tehke kõik endast olenev, et te ei peaks ühel päeval last koju oodates mõtlema järgnevat: *terä aa iest oli ta sii, aga nüüd kadus ää - põlõ enam kusagil! Kurrat sedä tiäb, kussõ ta jäi...*

Merilin Allikvee,
Noorsoopolitseinik

Ka sinised l

Nii suures mahus, kui eksamiga lõppenud jalgrattakoolitus, ei ole varem Kihnus laste liikluskasvatusega tegeletud ning selgeks said ka peavalu valmistanud sinised liiklusmärgid.

Kihnu laste jalgrattakoolituse enda kanda võtnud Rannametsa Käthlin rääkis, et lähtus maanteeameti liikluskasvatuse programmist, tegi õppekava ja kasutas maanteeameti vahendeid ja materjale. Kihnu kool organiseeris ja valla haldusmees Uustalu Jaanus tegi kaks harjutuspiltsi: vana rahvamaja platsile takistus- ja möödasõiduraja ning sadamasse liikluslinnaku.

„Seal oli kahesuunaline tänav ülekäiguradade, liiklusmärkide ja raudtee ülesõidukohaga, et lapsed saaksid reaalses linnasituatsioonis sõitu harjutada,“ rääkis Käthlin. Sõiduplats on siiski ajutine, ta on välja käinud mõtte kooli ümbrusesse jääv liikluslinnak rajada.

Kui lapsed kevadel sõiduplatsidele pääsesid, läks asi huvitavamaks. Enne seda pidid nad märtsi algusest saadik kord nädalas klassiruumis tuupima ja videomaterjali vaatama. „Lapsed olid tublid ja iga tund üllatasid mind, kuidas nad keerulistest olukordadest aru said. Neile piisas ühest korrast seletamisest ja kohe taipasid - neile pakkus asi huvi, mis oli tore,“ kiitis Käthlin.

Kõige raskemad olid laste jaoks sinist värvi liiklusmärgid, mis on mõistetav, sest Kihnus ju liiklusmärke ei ole.

Koolitusel osales 20 last 3.- 8 klassist. Käthlini sõnul motiveeris suuremaid poisse, et nad saavad alates 14-aastaselt oma rattalubade ka mopeediga sõita.

Õpetaja sõnul olnuks kõige suurem motivatsioon aga see, et õpitud liiklusalased teadmised aitavad neil hiljem hõlpsamalt juhilubasid

iiklusmärgid said selgeks

teha, sest suur osa õppest on läbitud.

Küsimusele, kas värsked jalgrattalubade omanikud kannavad nüüd Kihnus sõites rõõmsalt kiivrit, vastas Käthlin eitavalt. „Kui nad minust mööda sõidavad, vaatavad piinliku pilguga üle öla,“ muigas õpetaja. Tema hinnangul on kiivri kandmises tähtis osa lapsevanemal, aga paraku pole neile liikluskasvatust ette nähtud, kuigi võiks.

Kui Käthlin küsis esimeses tunnis õpilastelt, kui paljud on jalgrattaga kukkunud, tõusid kõik käed. Küsimusele, kui paljud kukkudes pea ära löid, tõusid umbes pooled kätest, aga küsimusele, kui paljud sellest kodus rääkisid, ei tõusnud ühtegi kätt. „Ennetustööd peaks tegema nii lastele kui ka vanematele,“ leidis ta ja möönis, et liikluskampaaniaid tehakse äärmuslike ja julmade näidete-ga, aga tegelikult võib jäävaid kahjustusi tekitada ka väike õnnetus.

Kuigi kiivrikandjateks Kihnu jalgratturid ei saanud, on Käthlin pannud positiivse-

Ülemetsa Mia sooritab eksami platsisõitu.

na tähele, et lapsed ei sõida enam vastassuunas, hoiavad pikivahet ja vaatavad teed ületades üle öla. „Sellest on hea meel, et õppimine mööda külgi maha ei jooksud.“

Lastele tekitas elevust ja pani end tähtsana tundma, kui nad eksami tegemise ajal politseieskordiga ühelt sõiduplatsilt teisele liikusid.

Käthlin on seda meelt, et järgmisel aastal koolitus jätkub, sinna võetakse 3. klassi õpilased ja need, kes sel aastal tulemata jäid – neist mõnigi oleks tahtnud poole pealt liituda, kui kuulis, kui tore koolitus tegelikult oli. „Ma sain „palli väravasse“ ja kuna ma panin nii palju auru ettevalmistusse, oleks patt

see kasutamata jätta,“ lubas Käthlin jätkata.

Koolijuht Jana tänab kõiki osapooli, kes Kihnu laste jalgrattakoolitusse panuse andsid. „Nii suures mahus ei ole varem Kihnus liikluskasvatusega tegeletud ning distant-sõpe ei teinud seda mitte ker-geks,“ ütles ta.

Anu Saare

Esimene kalandus ja merenduslaager peetud!

Hakkasin mõtlema, millele Hminu arvates Kihnu kultuuris justkui kõige vähem rõhku pööratakse ja tundus, et kalandus- ja merendusvaldkondadele. Mitte, et üldse ei pöörata, aga see paistab vähem välja.

Ja nii tuli enda kui ka noorte silmaringi avardamiseks teha laager! Kihnu I kalandus- ja merelaager toimuski 28.-30. mail.

Orisselja Reet Kihnu Mere Seltsist aitas mul sõnastada laagri eesmärki: „Kihnus on ligi 60 kutselist kalurit, kes on kas vanemad- või keskealised. Kalapüügi traditsioon vajab edasikandmist, kuna see on üks osa

kihnlaste ainulaadsest kultuurist. Kalandus- ja merendusteemad tuleb viia noorte sekka, et neil säiliks oskused ja tekiks huvi kalanduse vastu.“ Eesmärgi kirjapanek andis mulle tuge, et ehk ma teen õiget asja! Kihnu Kultuuriprogramm arvas vast ka nii, sest nendelt saime laagri jaoks toetust!

Kalandus- ja merenduslaagrit kutsusin ise algusest peale katsetuslaagriks, sest mul ei olnud aimugi, kas on huvilisi ja milliseid tähtsaid asju tuleks kindlasti sellises laagris käsitleda. Õnneks leidsin endale tugevad projektipartnerid, kes üsna toekalt mulle ideedega abis olid. Siinkohal tooksin eriliselt välja Ranna-

metsa Käthlini, tänu kellele oli Valdo Palu ja tema kakua-mi meeskond nõus lastega merele õppereisile minema. Sellistele väärt kogemustele võiksid järgmiste aastate laagrid tugineda!

Ma tänan siiralt veelkord kõiki, kes aitasid laagrit korraldada ning laagris osalesid!

Esimene kogemus on nüüd käes ja see oli õpetlik. Sisi-mas loodan, et iga osaleja võttis endale laagrist midagi õpetlikku kaasa! Kogemuse põhjal saab minna vaid vägevuse poole ja ehk saab varsti kutsuda noori juba Kihnu II kalandus- ja merelaagrisse!

Uusmaja Anna Maria

Noorsootöötaja ja kultuuritöö spetsialist

Kihnu Kultuuriruum kutsus ellu uue laagri TIEME KUNTSI, et äratada lastes kunstihuvi.

Laagri korraldaja Vösu Marju ütles, et kunstilaagri mõte ja idee seisneb selles, et märgata laste kunstiannet ja seda arendada.

„Oli vaja sellist laagrit, kus laps hakkab kunsti õppima, ta saab kätte pliiatsid ja paberid ja juhendaja suunab, kuidas ja mida kasutada,“ selgitas ta. Merepeo eel toimuv naivistlik kunstilaager on hoopis teise suunitlusega – seal maalib igaüks nii, nagu tahab ja oskab. Laste kunstiopetaja oli Pärnu Kunstide Kooli direktor Kristel Kallau ja laagri kasvatajateks olid Kurve Urve ja Mai-Reet.

Esimese kunstilaagri teemaks oli kalandus ja merendus ja seepärast saadi rahalist tuge Liivi Lahe kalanduskogult ja Rahvakultuurikeskusest. „Pillimängu ja laulu harrastavad kõik, aga kalandus ja merendus on tahaplaanile jäänud,“ põhjendas ta valikut.

Igasse päeva jagus sisukaid tegemisi: käidi matkal koos loodusgiid Marika Kose ja majakavaht Urga Ellyga, korjati taimi ja pandi need hiljem

koos Ellyga jäätise sisse. Kihnu Kalur tutvustas omi tegemisi, Uue-Matu Mare tegi ekskursiooni Kihnu sadamates ja Noodi Maie rääkis muuseumis Kihnu lugu. Ning loomulikult jagus igasse päeva joo- nistamist ja maalimist.

„Lapsed olid vaimustunud ega aimanudki, et kunstilaagris nii vägev saab olla,“ rääkis Marju.

Viimaseks päevaks oli juhendaja Kurve Urve kokku pannud viktoriini küsimustega nende kohtade ja faktide põhjal, kus käidi ja mida kuuldi ja korraldaja sai üllatuse osaliseks.

„Mul tuli kananahk ihule, et lapsed olid pannud kõrva taha fakte, mida peab kuulama ja tähele panema – väikestel lastel on ju tavaliselt pead laiali otsas,“ imestas Marju. Lapsed andsid aga jär-

Enamik õnnetusi hüüab tulles

Kooli algastme ehk esimese kolme klassi lõpetamisel tundub laps nii endale kui oma vanematele suure inimesena, kes teab palju ohtudest ja oskab end hoida. Ometi viitab vigastuste ja mürgistuste statistika vastupidisele. Mil moel saavad vanemad aidata lastel õnnetusi vältida?

2019. aastal registreeriti 0-14-aastastel lastel kokku 25 524 traumajuhtu, mis tähendab, et igapäevaselt pöörduiti arstiabi saamiseks ca 70 korral. Eelmainitud juhtumitest moodustasid erinevalt kõrguselt kukkumised 15,4%, õnnetuse tõttu kaotatud elu 26 last.

Sagedamini saavad õnnetuse momendil kannatada ülejääsmed – kuni 14,3% juhtudest, puusa ja alajäsemete vigastused moodustavad 13,1% ning pea- ja kaelavigastused – 12,2% kõigist arstiabi vajavatest õnnetusjuhtumitest. Just viimati nimetatuga kaasnevad sageli peavalud, raskused keskendumisel, mahajäämus õppetöös jms

Laste osalus liiklusõnnetustes kasvab samuti järsult just kooliea saabudes, nii moodustab 10-12-aastaste vanusegrupp kannatanutest 24% ja 13-15-aastaste vanuserühm 30%.

Millest selline hulljulgus ja sellega kaasuv riskikäi-

tumine?

Noored riskivad sageli selleks, et avaldada muljet eeskätt oma eakaaslastele. Samas tahavad nad proovida oma võimeid ja piire, et hiljem keldida oma nn saavutustega.

10-14-aastased noored tahavad olla ja ongi väga iseseisvad, kuid vajavad siiski lapsevanema tuge. Enamik noori tahab kõike katsetada ja sageli lasevad lapsevanemad noortel proovida ka ohtlikke tegevusi, sest mõistavad lapse iseseisvuspüüdu. Vahel on lapsevanemad abitud, kuna nende arvamusega ei arvestata enam nii palju kui varasemas eas ning neil jääb üle vaid aktsepteerida lapse

omaetteolemise ja tegutsemise soovi. Noorele annab see küll vabadusetunde, kuid teiselt poolt jätab nad ilma vajalikest juhtnööridest ja emotsionaalsest toest.

Siiski saab lapsevanem oma lapse heaks teha üsna palju kui arvestab murdeea eripära. 10 – 14 aasta vanuses loeb eakaaslaste arvamuse kõige rohkem. Meeldida tahetakse sõpradele ja seetõttu saavad lapsevanemad oma lapsi aidata just läbi sõprusringkondade ehk kaasates laste sõpru. Kuna noor inimene vajab sõbralikku toetust kõige rohkem, võiksid ema ja isa pakkuda ennast sõbraks. Sõbralt ootavad noored aga tunnustust ja mitte kohut-

jest õigeid vastuseid sugugi mitte kergetele küsimustele ja mõnele neist ei teadnud Marju isegi vastust.

Esimeses kunstilaagris oli paarkümmend last – korraldaja ei julgenudki koroonahirmu suuremat seltskonda kokku ajada. Suurem osa oli neist mandrikihnlaste lapsed ning Marju leiab, et kohalikke õpilasi oleks ehk võinud rohkem olla ning lapsevanema roll on suunata ja huvi äratada.

„Laps ütleb muidugi, et ei viitsi ja tema tahab hoopis ujuma minna, aga mina ütlesin, et lähed ja vaatad, kuidas on ja siis nägid lapsed ise, et vägev oli.“

Järgmisel aastal on Marjul plaan kunstilaager taas kokku kutsuda. **Anu Saare**

Lindude gripi oht ei taha raugeda, levimas on uus linnugripitüvi

Kui tavaliselt lõpeb lindude gripi levik lindude pesitsusajaga, siis sellel aastal pole gripi levik pidurdunud. Tuvastatud on Eestis uus kõrge patogeensusega ja teistele loomadele ja lindudele edasikanduv linnugripitüvi H5N1. Endiselt tuvastatakse lindude grippi ka meie lähirikides.

Euroopas, sh Eestis on levinud peamiselt kõrge patogeensusega lindude gripi viiruse tüved H5N8 ja H5N1. Viimast tüve tuvastati mais Matsalus kahel hukkunud merikotka pojalt ning eelmisel nädalal Pärnumaal, Läänemaal ja Ida-Virumaal hukkununa leitud lindudel.

Kuna käes on lindude pesitsusaeg, siis erinevate liikide linnupoegadel, eriti just veelindude (pardid, haned, luiged) ja röövlindude (pistrikud, viud, kotkad) poegadel on suur risk nakatuda ja surra. Seetõttu tuleks võimalusel vältida laidude külastamist, et vähendada haiguse jõudmise riski kodulindudeni.

Lindude gripi H5N1 viiruse tüve on Hollandis tuvastatud kahel rebasel ja H5N8 viiruse tüve hüljel Ühendkuningriigis ja Rootsis. Viiruse ülekandumine loomadele on kindlasti murettekitav, sest see näitab, et viirus muteerub ning levib ja kohaneb paremini. Amet asub uurima surnuna leitud või kütitud rebasid lindude gripile, et saada ülevaade, kas ka Eestis viirus imetajale kandub.

Euroopas ei ole mitte ühestki inimese lindude gripi viiruse nakatumisest teavitatud. Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC) on inimeste nakatumise riski lindude grippi Euroopas hinnanud väga väikeseks ja töö tõttu lindudega kokku puutuvate inimeste nakatumise riski väikeseks.

Kõrge patogeensusega lindude grippi saab kodulinnupidaja ennetada rakendades järgmisi bioturvalisuse meetmeid:

- väldi igasugust kokkupuudet metslindudega, vajadusel kaitses oma linde metslindu-

dega kokkupuute eest võrkude, katuste, kanga või muu asjakohase vahendiga;

- aseta lindude joogi- ja söödanoõud siseruumi või varikatuse alla, mis takistab metslindude ligipääsu;
- pea parte ja hanesid teistest kodulindudest eraldi;
- ära lase kõrvalisi isikuid oma lindude juurde;
- enne lindude juurde minemist ja nende toitmist, pese käed ning vaheta riided ja jalanõud;
- juhul kui märkad lindudel ebatavalist suremust, muna- toodangu, söömise ja joomise järsku langust, siis teavita sellest veterinaararsti;
- välisriigist tohib linde ja haudemune tuua vaid veterinaarsertifikaadi alusel.

Rohkem infot lindude gripi kohta leiab <https://pta.agri.ee/eestis-levib-lindude-gripp>.

Täiendavate küsimuste korral pöörduge ameti esinduste loomatervise ametnike poole.

Heidi Käär

Põllumajandus- ja Toiduameti kriisijuht

mõistvat suhtumist.

10 nippi lapsevanematele

- Organiseerige arutelusid koos lapse sõpradega, millede eesmärgiks on, et noored mõistaksid oma käitumise ja potentsiaalselt vigastustega lõppeva olukorra seoseid ning oma otsuste ja käitumise tagajärgi;
- öelge siiralt, mida mõtlete lapse käitumisest ja kuidas te end tunnete, ärge ajage seejuures nii-öelda moraalijuttu;
- rääkige siiralt oma kogemustest ja käituge oma tõekspidamiste järgi;
- hoolitsege turvalise füüsilise keskkonna ja turvavarustuse eest, eriti jalg- või tõukurattaga sõites;

- eakaaslaste õpetamine on kõige parem õppimismeetod, seetõttu suunake noori ise ennetama vigastusi, näiteks koos vigastuste vältimise videot valmistades;
- veetke nooruslikult aega koos lastega ja nende sõpradega;
- näidake eeskuju järgides enda poolt või veel parem, lapsega koos kehtestatud reegleid turvaliseks käitumiseks – jalgrattamatkal kandke kiivrit, rulluisutades lisaks kiivriks ka põlve- ja küünarnukikaitsmeid;
- andke praktilisi käitumissoovitusi, näiteks vanematele lastele võib soovitada sõita öösel peolt koju taksoga;
- õpetage turvaliselt kasuta-

ma tehnikat ja liiklusvahendeid;

- ärge soodustage riskiolukordadesse sattumist.

Traumaennetuses on kõige tähtsam usaldusliku suhte saavutamine oma lapsega, sest vastasel juhul ei pruugi vanem teada, kus on laps, millal ta abi vajab või millistes potentsiaalselt ohtlikesse olukordadesse ta satuda võib.

Pandeemial on olnud raske füüsilised ja vaimsed tagajärjed – selle all kannatasid mitte ainult täiskasvanud, vaid ka teismelised, kes jäid ilma vahetust suhtlusvõimalusest sõprade ja eakaaslastega. Nad jäid oma mõtetega

üksi, sest kodus olid põleva- vaks probleemiks kujunenud vanemate töökaotus või tööotsingud, vähenenud sisetulekud ja pingest tekkinud tülid. Raske on olla teismeline sellise murekoorma all ning selle tunnistuseks on ainuüksi Tallinna Lastehaiglas käesoleva aasta nelja kuu jooksul enesetapukatse tõttu pöördunud 57 last ja noort.

Head lapsevanemad, püüdke siis alanud suvekuudel mõelda, mida koos lastega ette võtta või kuidas nende pikka suvepuhkust turvaliselt sisustada. Kuulake ja mõistke neid!

Ene Tomberg

Lastekaitse Liidu president, lastearst

Taksobussi tellimisvõimaluste graafik 2021. a

NÄDALA PÄEVAD	VÄLJUMISE KELLAAEG PÄRNUST											
	jaan	veebr	märts	apr	mai	juuni	juuli	aug	sept	okt	nov	dets
E	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30
T	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30
K	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N	-	-	-	-	19:15	19:15	19:15	19:15	-	-	-	-
R	13:30	13:30	13:30	12:30	12:30 19:15	13:30 19:15	13:30 19:15	13:30 19:15	12:30	13:30	13:30	13:30
L	-	-	-	-	-	19:15	19:15	19:15	-	-	-	-
P	12:30	12:30	12:30	12:30 19:15	12:30 19:15	13:30 19:15	13:30 19:15	13:30 19:15	12:30 19:15	12:30	12:30	12:30

*Metsamaa
pärimustalu*

25. juuni
Olavi Kõrre kontsert

28. juuni - 2. juuli
Kunstiiaager, eestvedaja Jaak Visnap

2. juuli
Vana Baskini teater
"Armastus mälukaotuseni"

2.-6. august
Pillilaager

6. august
Ansambel VIHK kontsert

14. august
Karoliina Kreintaali kontsert

27. august
Suvelõpupidu

3.-5. september
Kihnu Kudumisfestival

Reedel, 2. juulil kell 20
Kihnu Metsamaa pärimustalus

VANA BASKINI TEATER
ARMASTUS MÄLUKAOTUSENI
VALENTIN KRASNOGOROV

OSADES
TÕNU KILGAS / EERO SPIRIT
MADIS MILLING
KAILI NÄREP
MAIRI TIKERPALU
RIHO ROSBERG
01.07-07.07 JA 13.08-22.08
ÜLE EESTI

VANABASKINITEATER.EE

Piletid müügil Piletimaailmas: tavahinnad 18 €, soodushinnad 16 €

**Ootame Kihnu Mere Peo
meeskonda
VABATAHTLIKKE**

Suve suurüritus Kihnu Mere Pidude
toimub 9.-11. juulil.

Ootame vabatahtlikke:
infotelki, piletimüüki
käepaelu siduma
ettevalmistustöödeks ja jooksvateks
ülesanneteks festivali ajal
abi Metsamaa kohvikusse

Tasuks festivali PASS!

Kui soovid panustada festivali õnnestumisse,
siis kirjuta kultuuriruum@kihnu.ee

Head kihnlased!

Ootame teid kõiki esinema Kihnu jaanitulel, **23. juunil kell 20.00!**

Mängitakse ja lauldakse kõigile tuttavaid lugusid!

Lauluvihikud ja pillid kaasa!

Proov toimub teisipäeval,
22. juunil kell 19.00
rahvamaja hoovis!

Laupäeval, 10. juulil 9.00 | KIHNU RAHVAMAJAS

ANGERJA AHVATLUS

MEELELAHUTUS TERVEKS PÄEVAKS KOGU PERELE!

Õpitoad
Kihnu Antiigilaat - kauplemiskohad tasuta!
Toitlustus 🍷 Väike Rootsi OÜ
Kokteilibaar 🍷 Baar Väljas
KOGU PÄEVANE PROGRAMM TASUTA!

MÜÜGIL
suitsuangerjas
marineeritud angerjas
praetud angerjas
angerjasalat
angerjasupp

20.00 MARKO MATVERE & VÄIKESTE LÕÖTSPILLIDE ÜHING
Pääse täiskasvanutele kuni 5. juulini 15 €, hiljem 20 €. Pääse Kihnu rahvariides kuni 16. aastastele lastele 5 €.

kihnlased +372 5594 6321 kihnu.selts@gmail.com

KIHNU JAANITULI

23. juunil kell 20.00

Kihnu rahvamaja hoovis

Tantsuks mängib

ESTLAGER

– esinevad kihnlased

– süüdatakse jaanituli

– tantsupidu

– avatud erinevad müügikohad

Metsamaa pärimustalus saab aastaringselt tutvuda Kihnu elu-oluga. Tegevused ja võimalused, mida pakume: Kõik hinnad sisaldavad käibemaksu.

1. Metsamaa talu külastus - ettetellimisel

Ringkäik majades, traditsioonilise taluarhitektuuri ja eluolu tutvustus. Maja (rihalunõ, tuba, üleval korrusel tellete tuba - kääruud ja kahed kangasteljed), ait (riidekirstud, sängid, sansukast), õuekõök-suitsusaun.

Hind **3.-** / täiskasvanu, **2.-** / õpilane ja pensionär, eelkooliealised **tasuta**.

Miinimum **20.-**

2. Kihnu Pillilaste esinemine - ettetellimisel

45-minutilise kohtumine Metsamaa taluõuel või rihal. Näha ja kuulda saab Kihnu traditsioonilisi pillilugusid, laule ja tantse, kohalikke riideid. Õpetame huvilistele samuti mõne tantsu ja kihnukeelse sõna. Pärast esinemist saab ringi vaadata Metsamaa talu erinevates majades.

Hind: Grupp kuni 25 inimest **160.-** / grupp suurem kui 25 inimest **180.-**

3. Suitsusaun- ettetellimisel

Üks vähestest toimivatest suitsusaunadest Kihnus! Pärast mõnusat leili saab hüpata tiiki või pesta end saunas/kõrvalmajas duši all. Etteellimisel pakume ja karastavaid jooke ja kihnupäraseid ampse.

Hind **120.-**

4. Kihnu pulmakommete tutvustamine - ettetellimisel

Tutvustame Kihnu pulmakombeid M. Muhu dokumentaalfilmi põhjal.

Kestus 1.5 h Soovi korral pakume filmi kõrvale karastavaid jooke (sh koduõlut) ja kihnupäraseid ampse.

Hind **3.-** / täiskasvanu, **2.-** / õpilane ja pensionär, eelkooliealised **tasuta**.

Miinimum **30.-**

5. Kohvik ja toitlustus

Metsamaa pärimustalu kohvik on suvel avatud reedeti ja laupäeviti alates 12.00.

Ettetellimisel pakume süüa-juua ka muul ajal (nt hommikusööki) ning kihnupäraseid toite gruppidele.

6. Õpitoad - ettetellimisel

Pakume ja vahendame huvilistele kõiksugu õpitube: kihnu keele, käsitöö (paalapunumine, kudumine, kangastelgedel kudumine), pillimängu ja tantsu-laulu, Kihnu toidu õpitube.

Hinnad kokkuleppel olenevalt soovist.

7. Ruumide rent

Metsamaal saab pidada oma üritusi, laagreid, seminare ja pidusid, pakume ka öömaja.

Hinnad kokkuleppel olenevalt soovist.

Lisainfo kultuuriruum@kihnu.ee

Marju Vesik +37252 94734

Värskeim info Facebooki lehtedel "SA Kihnu Kultuuriruum" ja "Metsamaa pärimustalu"

Kihnu suvesündmused 2021

JUUNI

23. juuni Kihnu jaanituli

26. juuni muuseumitund

28. juuni - 2. juuli Kihnu Kunstilaager

JUULI

2. juuli Vana Baskini Teater
"Armastus mälukaotuseni" *Metsamaal*

3. juuli muuseumitund
Päikeseloojangu piknikkontsert *Sigatsuarul Kurasel Sada ja Seened*

9.-11. juuli Kihnu Mere Pidumuuseumitund
Ahvena Ahvatlus

12.-24. juuli purjetamislaager

16. juuli Tuulelöötsutajate plaadiesitluskontsert

17. juuli muuseumitund;
Kurasel MaMa

22.-23. juuli *Kurase* Hülged

24. juuli muuseumitund
discgolfi võistlus

Kihnurand juubelikontsert *Linakülas*

25. juuli Akordionistide kontsert *Kurase hoovis*

31. juuli muuseumitund
Kurasel Härra Kuu

AUGUST

2.-6. august Kihnu pillilaager *Metsamaal*

7. august muuseumitund
Merelaulude piknikkontsert *Suaru Sadamas*
Väliharfiga
Manija päev

9.-11. august Kihnu-Ruhnu mängud *Ruhnus*

14. august muuseumitund
kinoõhtu *rahvamajas*

20. august romantiline kultuurihommik
majaka all "Agulihärrad"

21. august muuseumitund

27. august suvelõpupidu *Metsamaal*

28. august Kihnu Männakäba maraton,
ansambel Regatt

28. august Muinastulede öö

28.-29. august Pärnumaa rannamängud

Juunikuu sünnipäevalapsed

Salme Tamson (Sassi) 81

4. juuni

Taimot Piisang (Aue-Tappu) 81

13. juuni

Kiilli Madissoo (Pärsti-Tooja) 50

14. juuni

Helma Pajumaa (Kiviränga) 78

15. juuni

Jaan Vähkel (Kaja) 82

25. juuni

Tõnu Jaaksalu (Tumadu) 65

Anu Semjonova (Eha) 50

29. juuni

Salme Merimaa (Männiku) 73

Juulikuu sünnipäevalapsed

4. juuli

Katrin Kumpan (Niidu) 74

7. juuli

Salme Mätas (Meraste) 70

11. juuli

Ly Lilles (Mõmmina) 50

14. juuli

Endel Köster (Tuhma) 65

15. juuli

Mari-Krõõt Fridolin (Koidu) 60

Mihkel Palu (Tumadu) 60

17. juuli

Lüsa Nazarova (Pärna) 83

21. juuli

Maria Umb (Hiie) 71

Marje Püürn (Pinnka) 60

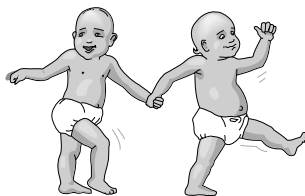
23. juuli

Raido Metsa (Tõhvri) 50

25. juuli

Ella Saare (Palmi) 80

Vello Oad (Lehise) 72

Palju õnne!

Triinu ja Egon Vohu perre

sündis 20. mail 2021

poeg Tobias Erik Vohu

Dea Sommeri ja Erki Järna perre

sündis 29. mail 2021

tütar Emily Järna

KIHNU MUUSEUMIS

**Pühapä, 27. juunil algusõga 17.00
muuseumikuuri õuõs**

**KATSUMÕ KAUNIST JUANIAEGA
PITKEMÄKS VENÜTÄ!**

**Tantsuks mängab ansambõl Agulipoisid,
kielekastõt pakub baar Väljas,
süemäks lihapiirukad ning pannkuõgid!**

Kõik ond uõtõt!

Metsamaa pärimustalu

Reedel, 25. juunil Metsamaal

Kell 20.00 Kihnu Pillilaste esinemine, kihnu
tantsude-laulude õpituba

Kell 21.00
Trubaduur Olavi Kõrre

Pilet 5 €, lapsed kuni põhikooli lõpuni tasuta!
Avatud kohvik!

Kõik ond uõtõt!